

LA CRÒNICA DE BARCELONA

Luján-Godó, una desvinculació amistosa

Legim a la revista *Historia y Vida* corresponent a aquest mes d'agost una nota editorial que diu: «Néstor Luján, que ha tingut com a director la responsabilitat d'aquesta revista durant més de quinze anys, s'ha vist obligat a deixar aquest càrrec per imperatius professionals». Més endavant, la nota diu que l'empresa agraeix al senyor Luján els molts anys de dedicació i servei.

A nivell d'Estat, *Historia y Vida* és la més important en el seu gènere, la més antiga —vint-i-quatre anys de publicació— i la de més difusió —prop de trenta-cinc mil subscriptors—. S'imprimeix a TISA —com *La Vanguardia*— i el president editor —també com el de *La Vanguardia*— és Javier de Godó, Conde de Godó.

Un gran valor d'*Historia y Vida* és el d'haver-se mantingut sense estar tocada pel perill d'exhaurir els gran temes, que afecta a totes les revistes especialitzades en història. I un altre valor, si es vol més gran que el primer, és que *Historia y Vida*, que respon a l'esquema de les publicacions fetes a Barcelona (amb una única delegació, pesant, a Madrid), escrita en castellà per a un públic lector estatal, ha sabut defensar —malgrat alguns enfrontaments que es conta que inicialment va haver-hi amb Don Ricardo de la Cierva— el que se'n podria dir *esperit català* en les històries que explica (és a dir, ha sabut defensar la veritat històrica dels fets i evitar un munt de falsejaments que, amb el decurs del temps, van adquirint carta d'autenticitat), especialment en aquells episodis que afecten a

Luján ha deixat *La Vanguardia* per presidir el consell editorial d'*El Observador*.

la relació Catalunya-Espanya.

Un dels grans d'aquesta defensa catalana de la història ha estat i és Josep Maria Ainaud, un insòlit pou de saviesa que, de molts anys, participa en el consell de redacció d'*Historia y Vida* i, si no relleva Luján al front de la revista —el

nou director és Josep Tomàs Cabot—, és perquè els imperatius professionals, uns altres que els que afecten Luján, tampoc no li ho permeten. Ainaud s'està molt de temps a Sevilla perquè és l'assessor cultural del pavelló de Catalunya de la Expo'92.

Del Luján periodista no és necessari fer-ne l'apologia. Ex-director de *Destino* (quan aquesta revista contribuïa considerablement a eixamplar les esclertes de la llibertat), col·laborador de *La Vanguardia*, escriptor infatigable i curiós universal, expert en gastronomia i taumàquia, autor de llibres de viatges, assajos històrics i novel·les biogràfiques... Quins són els imperatius professionals que l'han apartat de la direcció d'*Historia y Vida*? Fàcil. Luján l'han fixat a *El Observador* com a president del consell editorial. La condició que li van posar: que deixés de col·laborar amb *La Vanguardia*. I Luján, que és un cavaller, també va posar a disposició de Javier de Godó el càrrec de director d'*Historia y Vida*. I Godó, a qui la seva condició de comte el fa més que cavaller, li agraeix els serveis prestats i adéu.

Sobre la taula queden dos temes per a les futures revistes d'història. Un, el *culebrón* «*La Vanguardia-El Observador*». L'altre, un gran tema per a la reflexió. Gaziol va deixar escrit: «El dia que Catalunya pugui començar a reprendre la pròpia normalitat serà urgent d'atacar i resoldre el millor possible el problema bàsic de la premsa. En necessitarem de nostra, però de dues menes: en castellà i en català —i aquella, encara que no ho sembli, i per més que ens dolgui, serà de moment, més important que aquesta». Algú sap si s'està investigant un analgèsic per a tant persistent dolor?.

JOSEP-MARIA PASQUAL

Follim Follam dedica la seva versió de «La Llevantina» al públic figuerenc

■ Figueres.— La coral Follim Follam va presentar el seu espectacle *Parofonia vocal* a Figueres, divendres passat a la nit. L'actuació va ser organitzada per la regidoria de Festes de l'Ajuntament figuerenc i va tenir lloc a la cèntrica plaça de l'Ajuntament. Els membres de Follim Follam defineixen el seu grup com «una coral de cançó catalana porca», tot i que volen deixar molt clar que el que ells canten són cançons populars que han recollit arreu de l'Estat Espanyol i que no se n'inventen les lletres. «La gent només coneix la música i una versió de la lletra que no és la que nosaltres fem servir en el nostre espectacle», afirmen.

El nom de la coral Follim Follam va sorgir després de veure que, en la seva primera actuació, la cançó que porta aquest títol era la que més colpia el públic i la que més s'enganxava. Segons Teresa Sánchez, una de les integrants de la coral, ells treballen amb lletres picants i paraules fortes i gruixudes, però el més important és que a molt de pesseguer s'ho passen molt bé.

Un dels moments simpàtics de la seva actuació a Figueres va ser quan Follim Follam va dedicar al públic empordanès la sardana *La Llevantina*, i van dir que aquesta cançó nascuda a l'Empordà és «la més marrana» que saben.

Tancaran les escoles de set pobles lleidatans per manca de nens

■ Lleida.— Les escoles públiques de les localitats lleidatanes de Montagut, Montant de Tost, Montanissell, Bescaran, Conques, Senet i les Oluges tancaran el curs escolar vinent per falta de nens, segons el Departament d'Ensenyament de la Generalitat.

El delegat del departament a Lleida, Josep Varela, ha manifestat que lamenta «haver de prendre aquesta decisió perquè reflecteix que moltes zones rurals, principalment de muntanya, pateixen un despoblament progressiu, la qual cosa sempre és preocupant, sobretot en una zona agrària com aquesta». Varela va afegir que «any rera any aquest despoblament va en augment, perquè en el curs passat només es van haver de tancar dues escoles». Els nens que assistien a les escoles tancades continuaran els seus estudis als centres de concentració rural per a alumnes procedents de les localitats que tenen menys de cinc nens en edat acadèmica. D'altra banda, Ensenyament obrirà el curs vinent 166 noves aules per a nens de tres anys, que, juntament amb les 44 que es van crear l'any passat, han de poder absorbir tota la demanda d'aquests centres públics que hi ha a les comarques de Lleida. / EL PUNT

S'acaba la primera fase de la seu de l'Arxiu de la Corona d'Aragó

■ Barcelona.— La part estructural de formigó de la nova seu de l'Arxiu de la Corona d'Aragó de Barcelona està acabada a finals de setembre, segons l'autor del projecte arquitectònic, l'arquitecte Lluís Domènech. És previst que l'acabat exterior de l'edifici s'enllesteixi el juliol del 1992 i que la instal·lació interior finalitzi a principi de 1993, amb la qual cosa es completarà la totalitat del projecte, en què el Ministeri de Cultura ha invertit 750 milions de pessetes. / EL PUNT

PATRIMONI

Les termes romanes de Caldes de Malavella es tornaran a excavar durant tres setmanes

L'objectiu de la campanya és trobar restes de la ciutat primitiva

EL PUNT
■ Caldes de Malavella.— Els arqueòlegs Josep Maria Nolla, Jordi Merino i Marta Santos, amb la col·laboració d'una vintena d'estudiants de l'Estudi General de Girona i de les universitats de Barcelona, Bellaterra i Alacant, tornaran a excavar a partir de demà les termes romanes de Caldes de Malavella. La campanya durarà tres setmanes i representarà la continuació dels treballs iniciats l'estiu passat, que van permetre datar l'origen de les termes en el segle I després de Crist. Segons Jordi Merino, en aquestes excavacions «es faran sondejos en tres zones de les termes que encara estan sense tocar, i s'acabarà de netejar tot el conjunt, traient-ne el travertí».

La recerca també es desplaçarà, aquest cop, als terrenys del voltant del nucli termal, on els arqueòlegs esperen trobar indicis de la primitiva ciutat romana. «Farem uns sondejos a la plaça Cruïlles —diu Jordi Merino— per veure si es pot trobar alguna resta de la *Calda* romana. El fet que no se n'hagi trobat mai res és molt estrany, i amb aquestes excavacions potser tindrem l'última oportunitat de fer-ho. També podria ser que a l'època medieval, quan es va construir el nou poblament, hi hagués hagut un gran arrasament de les construccions anteriors, tal com va passar, per exemple, a Girona». Encara que els resultats de l'excavació no siguin òptims, és pre-

Un equip de vint persones continuarà els treballs iniciats a les termes durant l'estiu passat.

vist que, com a mínim, l'any vinent es faci una altra campanya.

Paral·lelament als sondejos i a la neteja, en aquestes tres setmanes es portarà a terme una tercera activitat, que consistirà a restaurar

les piscines, els paviments i els pilars de les termes romanes.

Les excavacions de Caldes són finançades pels Serveis d'Arqueologia de la Generalitat, amb la col·laboració de l'Ajuntament de

la vila i el recolzament tècnic del Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona. Com a novetat, cal destacar que en els treballs hi participarà un grup de joves del taller d'arqueologia municipal.